

ZPRÁVA O ČINNOSTI ČESKOSLOVENSKÉ BIOLOGICKÉ SPOLEČNOSTI V ROCE 2008

V roce 2008 pracovala Čs. biologická společnost jednak v územně členěných pobočkách a jednak v odborně členěných sekcích bez lokálního omezení. Jednotlivé pobočky jsou celkem v 5 regionech České republiky - v Praze, Brně, Hradci Králové, Olomouci, Ostravě. Na Slovensku působí Slovenská biologická společnost v Bratislavě s pobočkou v Košicích.

Struktura Čs. biologické společnosti v uplynulém období

Odborné sekce Čs. biologické společnosti pracovaly v 9 odborných oblastech. Jsou to Cytogenetická sekce, Sekce evoluční biologie, Česká a Slovenská společnost pro mutagenézu zevním prostředím, Pedagogická sekce, Sekce pro biologii nízkých teplot, Česká společnost pro ultrazvuk, Sekce reprodukční biologie, Společnost pro buněčnou biologii a Sekce biofyzikální.

Pobočky i sekce společnosti vytvářejí své vlastní odborné programy.

Činnost ČSBS koordinoval Hlavní výbor ve složení: předseda prof. RNDr. Vojtěch Mornstein, CSc., I. místopředseda prof. MUDr. Fedor Čiampor, DrSc., II. místopředseda prof. MUDr. Augustin Svoboda, CSc., vědecký tajemník prof. MUDr. Roman Janisch, DrSc., hospodář doc. RNDr. Jiří Kunert, DrSc., členové prof. MUDr. et RNDr. Svatopluk Čech, DrSc., prof. Ing. Kyra Michalová, DrSc., prof. MUDr. Oldřich Nečas, DrSc., prof. RNDr. Ivan Raška, DrSc., doc. RNDr. Josef Reischig, CSc., revizoři účtu Ing. J. Hašek, CSc., a prof. RNDr. Juraj Krajčovič, CSc.

V uplynulém roce se Hlavní výbor sešel 2. dubna a 1. října. Předsednictvo Hlavního výboru se sešlo několikrát podle aktuální potřeby.

Čs. Biologická společnost má webovou stránku: <http://www.med.muni.cz/biolspol/>, kde jsou průběžně zveřejňovány informace o aktivitách Společnosti.

Vědecká aktivita a přehled uskutečněných akcí v roce 2008

1. XIX. Biologické dny na téma *Biologický výzkum pro lidské zdraví*

Uspořádaly Čs. biologická společnost, její Hlavní výbor a pobočka v Hradci Králové ve spolupráci s Lékařskou fakultou UK v Hradci Králové 29.-31.10.2008.

Celkem v 9 odborně zaměřených sekcích odeznělo 35 vědeckých přednášek a bylo prezentováno 31 posterových sdělení. S velkým zájmem odborné veřejnosti se setkala sekce „**International Symposium: The Functional Organization of the Cell Nucleus**“. Celkem se konference zúčastnilo 104 účastníků.

Abstrakta byla publikována v angličtině ve sborníku s ISBN978-80-7399-545-4.

V rámci XIX. Biologických dnů se uskutečnilo mimořádné Valné shromáždění Čs. biologické společnosti, se vzpomínkou letos zemřelých funkcionářů společnosti, čestného předsedy společnosti prof. MUDr. Oldřicha Nečase, DrSc., hospodáře Hlavního výboru doc. RNDr. Josefa Reischiga, CSc. a člena výboru brněnské pobočky doc. MUDr. Miroslava Gabriela, CSc. Součástí Valného shromáždění byla XI.

Babákova přednáška „Kmeňové bunky a nádorové ochorenia“ prednesená doc. Ing. Čestmírom Altanerem DrSc. z Ústavu experimentálnej onkológie SAV v Bratislave.

2. **Konferenci „Evolúcia Quo Vadis?!“** usporiadala Evolučná sekcia Čs. biologickej spoločnosti v spolupráci s Prírodovedeckou fakultou UK v Bratislave 19.-22.6.2008 v Donovalech na Slovensku. Na konferenciu odeslalo 35 prednášok rozdelených do 8 sekcií – Všeobecné otázky, Pôvod a evolúcia buniek, Evolúcia a ontogeneza, Paleobiológia, Evolúcia sexu, Bioinformatika a evolúcia, Genotyp a fenotyp – evolúcia vybraných taxonů, Evolučná antropológia. Anglická abstrakta všetkých prednášok vyšla v Zpravodaji Čs. biologickej spoločnosti č. 1, 2008. Súčasťou konferencie bola krátká schůza Sekcie evolučnej biológie s ustavením nového predsedníctva. Predsedou sekcie je prof. RNDr. Juraj Krajčovič, CSc., miestopredsedou RNDr. E. Kejnorský, CSc. a vedeckým tajníkom RNDr. Marek Mentel, CSc.

3. **XVI. konferenci Cytoskeletálneho klubu**, usporiadala Spoločnosť bunčnej biológie v Vranovskej Vsi u Znojma v Hotelu Club 14. - 16. května 2008.

Úvodní púden bol veden v angličtině, celkom bolo predneseno 16 príspevků, z toho 4 zahraničných hostů. Celkom sa zúčastnilo 66 zájemců. Abstrakta v angličtině vyšla v zborníku

4. **41. výroční zasedání Cytogenetické sekce** usporiadala Cytogenetická sekcia 11.-12.9.2008 v Praze. Predneseno bolo 31 odborných príspevků za celkové účasti 135 pracovníků.

5. **31. Pracovní dny České a Slovenské společnosti pro mutagenézu zevním prostředím** se konaly v dnech 5.-7.5.2008 v Národním centru ošetrovatelství NZO v Brně. Bylo predneseno 56 odborných príspevků.

6. **VII. Jesenné pracovné dni Českej a slovenskej spoločnosti pre mutagenézu vonkajším prostredím „Genetic Toxicology and Cancer Prevention“** se konaly 13.-15.10.2008 v Bratislave. Setkali sa zde odborníci z Českej i Slovenskej republiky a prezentovali zde otázky venované problematice genetické toxikológie a prevencii rakoviny. Konferencie sa účastnilo 55 pracovníků, predneseno bolo 25 odborných sdělení.

7. **V. Hradecké dny cytogenetiky a molekulární biologie** usporiadala Cytogenetická sekcia 16.4.2008 v Hradci Králové. Pro 110 účastníků bylo predneseno 21 odborných prednášok.

8. **Praktická ultrasonografie XI & Patient-Ultrasound Interaction II** usporiadala Spoločnosť pro ultrazvuk 11.-12.9.2008 v Olomouci. Celkom bolo predneseno 29 odborných sdělení a konferencie se zúčastnilo 55 pracovníků.

9. **XXXI. Dny lékařské biofyziky**, na organizaci spolupodílela Česká společnost pro ultrazvuk v medicíně a Biofyzikální sekcia Čs. biologickej spoločnosti. Konferencie se uskutečnila 28.-30.5.2008 v Malé

Morávce. V rámci půldenního bloku „Věda a výzkum“ bylo předneseno 17 odborných příspěvků za účasti 60 posluchačů. Abstrakta příspěvků vyšla ve sborníku.

10. **Odpolední semináře Brněnské pobočky** – uskutečnilo se 8 přednáškových schůzí kde bylo předneseno 10 odborných sdělení za celkové účasti 265 zájemců. Anglická abstrakta jsou publikována v mezinárodním časopise Scripta Medica.

11. **Aktuální otázky bioklimatologie zvířat 2008** – 9.12. v Brně, na pořádání spolupracovala brněnská pobočka, zúčastnilo se 32 pracovníků, prezentováno bylo 24 přednášek, byl vydán Sborník abstrakt.

Ostatní činnost

V některých pobočkách a sekcích proběhly volby výborů a složení výborů je v současné době následující:

Pobočka v Brně

Předseda prof. MUDr. et RNDr. S. Čech, DrSc.,

místopředseda doc. MUDr. M. Gabriel, CSc., věd. tajemník prof. RNDr. J. Doškař, CSc., členové prof. RNDr. Ladislav Havel, CSc., prof. RNDr. V. Mornstein, CSc., prof. MVDr. F. Tichý, CSc., RNDr. M. Vojtíšková, CSc.

K propagaci a popularizaci akcí pobočky byly využívány internetové stránky Čs. biologické společnosti a rozesílání pozvánek na akce pobočky členům HV i výboru pobočky a jejich zveřejňování na serverech VŠ, na nichž dotyční pracovníci působí.

Pobočka v Hradci Králové

Předseda prof. MUDr. V. Půža, DrSc., místopředseda prof. MUDr. et RNDr. M. Červinka, CSc. Pobočka byla hlavním organizátorem letošních XIX. Biologických dní.

Pobočka v Olomouci

V současné době je předsedou pobočky prof. MUDr. Jaroslav Veselý, CSc., místopředsedou a současně vědeckým tajemníkem je doc. RNDr. Jiří Kunert, DrSc.

Pobočka v Ostravě

V současné době je předsedkyní pobočky Hana Lehocká, PhD., vědeckým tajemníkem je Mgr. Ivona Závacká.

Česká a slovenská společnost pro mutagenezi zevním prostředím

Sekci vede výbor ve složení předseda Ing. Jan Topinka, Dr.Sc., místopředsedkyně MUDr. H. Lehocká, členové MUDr. P. Rössner, CSc, prof. MUDr. M. Černá, DrSc. prof. RNDr. L. Dobiáš, CSc., prof. MVDr. J. Rubeš, CSc., prof. RNDr. E. Miadoková, Dr.Sc., RNDr. Mária Mikulášová, CSc., RNDr. Mária Dušinská, CSc., RNDr. Dagmar Gajdošová, CSc., RNDr. Alena Tabelová, CSc., - zástupce Společnosti v EEMS.

Společnost je kolektivním členem v European Environmental Mutagen Society.

Od roku 2005 je funkční webová stránka společnosti <http://www.med.muni.cz/toCP852.en/biolspol/> , kde jsou průběžně zveřejňovány informace o aktivitách Společnosti.

Česká společnost pro ultrazvuk

Předseda prim. MUDr. E. Kotulánová, místopředseda doc. MUDr. F. Zátura, CSc., věd. tajemník Ing. L. Doležal CSc., hospodář prof. RNDr. V. Mornstein, CSc., členové doc. MUDr. P. Calda, CSc., doc. Ing. J. Rozman, CSc., čestný člen výboru: prof. MUDr. I. Hrazdira, DrSc.

Společnost udržuje kontakt s Evropskou federací společností pro ultrazvuk v medicíně a biologii (EFSUMB).

Cytogenetická sekce

Předsedkyně prof. Ing. Kyra Michalová, DrSc, RNDr. A. Oltová, CSc., RNDr. Z. Zemanová, CSc., doc. RNDr. M. Jarošová, CSc., prof. MVDr. J. Rubeš, CSc., RNDr. P. Balíček, CSc., RNDr. F. Horáček. Sekce je kolektivním členem Evropské asociace cytogenetických společností.

Společnost buněčné biologie

Předseda prof. RNDr. I. Raška, DrSc., místopředseda prof. MUDr. A. Svoboda, CSc., vědecký tajemník doc. RNDr. P. Binarová, CSc., členové . Pavel Dráber, CSc., Ing. J. Hašek, CSc., prof. Z. Opatrný, DrSc., prof. MUDr. R. Janisch, DrSc., doc. RNDr. Josef Berger, CSc., prof. MUDr. RNDr. M. Červinka, CSc., prof. MUDr. K. Smetana, DrSc., prof. MUDr. O. Nečas, DrSc., doc. MUDr. V. Viklický, CSc.

Biofyzikální sekce

Předseda doc. RNDr. O. Vrána, CSc., členové prof. RNDr. V. Mornstein, CSc., RNDr. F. Jelen, RNDr. C. Hofr.

Sekce evoluční biologie

Na sympoziu „Evolúcia Quo Vadis?!“ v Donovalech 19.-22.6.2008 bylo ustaveno předsednictvo sekce – předseda prof. RNDr. Juraj Krajčovič, CSc., místopředsedou RNDr. E. Kejnorský, CSc. a vědeckým tajemníkem RNDr. Marek Mentel, CSc.

Ediční činnost

Byla vydány tyto publikace:

Zpravodaj Čs. biologické společnosti, 2 čísla

Sborník abstrakt XVI. Cytoskeletálního klubu

Sborník abstrakt XXXI. Dnů lékařské biofyziky

Sborník abstrakt: „Celostátní sjezd Společnosti lékařské genetiky ČLS JEP a 41. výroční cytogenetické konference" na CD, přístupný na webové stránce společnosti <http://www.med.muni.cz/biolspol/>.

Sborník abstrakt: 31. Pracovní dny České a Slovenské společnosti pro mutagenезi zevním prostředím, k dispozici na <http://www.med.muni.cz/biolspol/>.

Sborník abstrakt: Aktuální otázky bioklimatologie zvířat 2008.

Po celý rok pracovala redakční rada Zpravodaje ve složení: předseda prof. MUDr. R. Janisch, DrSc., technický redaktor Mgr. D. Vlček, CSc., členové doc. RNDr. J. Berger, CSc., prof. MUDr. et RNDr. M. Červinka, CSc., prof. RNDr. M. Hejtmánek, DrSc., doc. RNDr. J. Reischig, CSc. a MUDr. I. Slaninová, Ph.D.

Informace o činnosti společnosti, zprávy, zápisy ze schůzí a plné texty Zpravodajů jsou vystaveny na stránce Čs. biologické společnosti na adrese: <http://www.med.muni.cz/biolspol/>.

Statistické údaje a závěr

V Čs. biologické společnosti pracovalo 5 poboček, kde jednotliví členové jsou zastoupeni takto: Pobočka v Praze 449, Pobočka v Brně 562, Pobočka v Olomouci 69, Pobočka v Hradci Králové 35, Pobočka v Ostravě 29, slovenských členů je zaregistrováno 330.

Při hlavním výboru pracovalo 9 odborných sekcí: Sekce cytogenetická 168 členů, Sekce evoluční biologie 39 členů, Společnost pro mutagenезu zevním prostředím 97 členů, Pedagogická sekce 50 členů, Sekce pro biologii nízkých teplot 57 členů, Česká společnost pro ultrazvuk 184 členů, Sekce reprodukční biologie 58 členů, Společnost pro buněčnou biologii 116 členů, Biofyzikální sekce 73 členů.

Celkem je v Čs. biologické společnosti registrováno 1209 členů.

V Čs. biologické společnosti bylo v uplynulém roce uspořádáno 19 vědeckých akcí s 270 příspěvky a celkovou účastí 947 vědeckých pracovníků.

Prof. MUDr. Roman Janisch, DrSc.

vědecký tajemník